

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

12. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII. Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. június 26-án (pénteken) délután 3 órakor az Ipartestület tanácsstermében

ülést tart,

melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.
Budapest, 1931. június 15-én.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.

A gáz és a villanyáram elleni panaszok

Mészáros Győző elnök felszólalása a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara május 28-án tartott teljes ülésén.

Elnök úr Ömeltősága székfoglaló beszédében tett nyilatkozatához híven megindította a küzdelmet a közüzemek ellen. Meg vagyok győződve, hogy ennek a hathatós állásfoglalásnak végre meg lesz az ipar és kereskedelem által annyira várt eredménye és a közüzemek tarthatatlan versenye teljesen meg fog szűnni, illetőleg azoknak hatásai a minimumra fognak korlátozhatni.

Azonban sajnálattal tapasztalom azt, hogy a közüzemek elleni állásfoglalásban bizonyos egyoldalúság érvényesül, minthogy az egész akció csupán azok ellen az üzemek ellen irányul, amelyek munkássága az adott viszonyok mellett létjogosultságát elvesztette, amelyek fenntartása és megalapítása csakis a rendkívüli viszonyok idejére volt jogosult és amelyek nélkül mai gazdasági életünk ép oly jól, vagy — sajnos rosszul — prosperálna.

Vannak azonban közüzemek, amelyek jogosultságához kétség nem fér, amelyeket a közület kezében megnyugvással látunk, de amelyek működéséhez ép úgy kritika fér, mint azokhoz, amelyekről előbb szoltattam.

Mint azon iparágak egyikének képviselője, akik a közüzemekre par excellence vagyunk ráutalva, szükségesnek látom a kamara és annak vezetősége figyelmét felhívni ezekre, azaz a kéréssel, hogy a fővárosi gáz és elektromos művek tarthatatlan árpolitikáját vizsgálja meg és hívja fel az illetékes tényezőket arra, hogy a fővárosi kereskedelem és ipar érdeke sürgősen követeli e közüzemek árpolitikájának revízióját.

Tudjuk, hogy a technika haladásával a gáz-fogyasztás bizonyos mértékben háttérbe szorult és világitási célok helyett ipari célokra van hivatva szolgálni. Ezt felismerte a gáz-művek vezetősége is és erőteljes propagandával igyekszik a gáz használatát népszerűsíteni. Ez meg is indult, a mozgalom bizonyos sikereket is mutat fel, csupán egyet mulasztottak el: az ipari célokra szolgáló gáz árát annyira leszállítani, hogy ez a többi tüzelőanyagoknál olcsóbb legyen. A tárgyilagosság kedvéért megemlítem, hogy a nagyobb üzemek részére egy csökkenő egységértélt, bizonyos fogyasztás esetén 20 százalékos mérséklést tartalmazó tarifát állapítottak meg, azonban ennek alapfoglata már el van hibázva, mert

semmiféle fogyasztó nem fog a szükségesnél többet fogyasztani csak azért, hogy bizonyos mérséklést elérjen. A fogyasztónak tehát az az érdeke, hogy effektív fogyasztását olcsóbb áron kapja, tekintet nélkül a fogyasztás mennyiségére, mert a megállapítható szükségleten felül senki sem fogja a gázt fogyasztani.

Ez az oka annak, hogy a gáz ipari felhasználása nem tud oly mértékben elterjedni, amint az kívánatos volna.

Ennél azonban sokkal súlyosabban érezzük az elektromos művek tarifarendszerét, melynek szolgáltatásait mi kávésok vesszük a legjelentősebb mértékben igénybe. Nem elég, hogy a békebeli alapegységértékek tetemesen felemeltettek, az elektromos művek vezetősége oly számítási módokat állapított meg, amelyek következtében kisebb fogyasztók alacsonyabb áron fizetik az áramot, mint a nagyfogyasztók.

Az elektromos művek magasabb árral büntetik azt, aki üzlete nivójához képest többet világít, esztétikai okokból több lámpatestet alkalmaz sb. stb. Bevezették azt a rendszert, hogy az elektromos áramot a terhelési rendszer alapján számítják, ami annyit jelent, hogy megállapítják a meglévő berendezés alapján fogyasztható maximális árammennyiséget és a tényleges fogyasztást és e kettő összehasonlítása alapján szabják meg az egységértélt. Míg a múltban az elfogyasztott áram mennyisége alapján fokozatosan csökkenő tételű tarifánk volt, ma a díjszabásnál egy második tényező is szerepet játszik, mit fogyaszthattunk volna, ha nyakra-főre világítottunk volna cél és szükség nélkül.

Ha azokat a gazdasági szempontokat, amelyekkel az elektromosművek vezetősége e számítást indokolja, némileg el is fogadjuk, azt hisszük, meg a legideálisabb tarifarendszert is csak a kellő előkészület és az érdekelt figyelemzetés után lett volna szabad életbe léptetni. Nem lehet a mai viszonyok mellett egyik napról a másikra új rendszereket, amelyek a krízissel küzdő ipart az eddiginél súlyosabb terhekkel sújtják, életbe léptetni.

Ha az elektromos művek a vele szerződésben álló üzletfeleinek módot nyújt arra, hogy elektromos berendezéseiket a gazdaságosság új elveinek figyelembevételével készítsék el vagy alakítsák át, azt még meg lehet érteni, de minden figyelmeztetés nélkül új terheket kiróni egy hivatalos jellegű vállalat részéről nem lehet.

Mindannyian ismerjük azokat a pénzügyi szempontokat, amelyeket a székesfőváros e vállalatok vezetésében érvényesíteni kíván, de nem tudjuk azokat teljesen akceptálni, mert igazságtalannak tartjuk, hogy minden terhet ennek a generációnak vállalnia hárítsanak. — Elég hivatkoznom egy a napokban megjelent újságeikre, amely kimutatta, hogy a székesfővárosi üzemekben keresztülvitt adminisztrációs egyszerűsítésekkel öt millió pengő lenne megtakarítható.

A kérdés a kamara igen t. tagjai előtt teljesen ismert lévén, annak részletezését feleslegesnek tartom. Ezért felszólalásomat a következő javaslattal fejezem be:

„A budapesti kereskedelmi és iparkamara elhatározza, hogy a közüzemek elleni mozgalommal kapcsolatosan a székesfővárosi gáz- és elektromosművek árpolitikáját is vizsgálat tárgyává teszi. E vizsgálat eredményeképp előterjesztéssel fordul a székesfőváros polgármesteréhez, kinek figyelmét felhívja az ipar és a kereskedelem panaszaira és sürgős intézkedést kér aziránt, hogy ez üzemek díjszabás megállapításánál ne csak a rideg pénzügyi szempontok, de az érdekelt ipari és kereskedelmi ágak érdekei is figyelembe vétessenek.”

Le a magas bolfbérékkel!

A bolt- és műhelyberek leszállítása érdekében e hó 7-én a Magas Bolt- és Műhelyberek Elleni Liga a pesti Vigadóban nagygyűlést rendezett. A nagygyűlésen a Ligában tömörült negyvenhét ipari és kereskedelmi alakulat tagjai nagyszámmal vettek részt és a gyűlés lefolyása mindvégig meglehetősen izgalmas hangulatú volt.

A nagygyűlést a Liga vezetősége részéről Wittenberg István dr. nyitotta meg, aki hangoztatta, hogy a mozgalomhoz jelenleg már közel 350.000 iparos és kereskedő — beleértve azok családtagjait is — csatlakozott és a másfél évvel ezelőtt kiindult propaganda immár széles arányúvá és erőteljessé fejlődött ki. —

Utalt arra, hogy a népjóléti miniszter legutóbbi parlamenti nyilatkozata joggal azt a reményt kelti az érdekelt iparos és kereskedő társadalomban, hogy a bolfbérék leszállításának, illetve az erre irányuló jogos és méltányos kérelemnek ezidőszerint már nagyobb kormányzati akadályja nincsen. Mindamellett szükségesnek tartja a jelenlegi nagygyűlés állásfoglalását, hogy a kérdést még az augusztusi bérnegyed előtt az illetékesek okvetlenül rendezzék.

Zala Zsigmond expozéjában a kérdés egész komplexumát ismertette. Hosszú beszéde végén felolvasta a határozati javaslatot, amely négy pontra tagolódik:

1. A cél elérésére teendő hatósági intézkedések a Liga felfogása szerint a következők: A gazdasági viszonyokkal összhangban nem álló, aránytalanul magas bér kikötésének megtiltása, megfelelő büntetéssel szankcionálva.

2. A bérbeadó részéről a felmondásnak csak indokolt esetben való megengedése.

3. A helyhez kötött üzletbérlok, valamint azok részére, akik a bérleménybe magasabb beruházást tettek bele, az előbérleti, vagy kártérítési jog biztosítása.

4. A bér megfelelő és arányos volta, a felmondás megengedhetősége, az előbérleti jog előfeltételeinek fenforgása és a bérbeadó által esetleg fizetendő kártérítési összeg tekintetében a döntésnek az érdekelt részéről választott öttágú vegyesbírószakra való bízása.

A határozati javaslathoz elsők Bittner János felsőházi tag szolt hozzá a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara képviselőletében és kitartásra, szolidáris, vállvetett küzdelemre buzdította a nagygyűlés résztvevőit, akik —

Legjobb a **Dreher-Mauls** csokoládé

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

ha sikert nem érnek el — összeroppannak a magas boltberek terhe alatt.

Neustadt Miklós az OMKE részéről ajánlotta elfogadásra a határozati javaslatot.

Bródy Ernő országgyűlési képviselő a Lakók Szövetsége megbízásából szólalt fel és nagy beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy ő már az üzletberek felszabadítása előtt előre látta a fenyegető veszedelmet, de aggodalmait nem találta honorálásra. Ma ott tartunk — úgymond —, hogy a bérlő legjobb akaratára mellett sem bírja fizetni a boltberek, s ha gyorsan nem segítenek rajta, el fog pusztulni. A béregyvezető bizottságok felállítását sürgette, amelyeknek a létesítésére vonatkozó javaslatait annakidején a népjóléti és munkügyi miniszter is elfogadta.

Boros András dr. bejelentette a drogista testület csatlakozását, majd Vadász József beszélt a szabómesterek nevében.

Belotopoczky Kálmán, a fűszerkereskedők elnöke volt a következő szónok, aki azt hangsúlyozta, hogy a dolgozókat kell segíteni azokkal szemben, akik minden különösebb munka nélkül teszik zsebre a nagy jövedelmeket.

Mészáros Győző a kávé, vendéglős és szállodás érdekeltségek csatlakozását jelentette be nagy beszéd kíséretében.

Beszédében utalt arra, hogy míg a békevégek közgazdasági mentalitása szerint a háztulajdonosi tevékenység tökékonerválást jelentett, ma foglalkozással, még pedig az egyetlen rentábi is foglalkozással vált. Mint a mozgalom egyik legrégebbi zászlóvivője kételyét fejezi ki a kilátásba helyezett vegyesbírórság eredményességét illetően, mert köztudomású, hogy a bérlő háziurával a legnagyobb áldozatok árán is igyekeznek harmónikus jóviszonyt létesíteni és félve retten vissza minden olyan akciótól, mely hivatva lehet ezen állapot megzavarására. A közelmultban többször tapasztaltuk a kávé szakmában is, hogy minden idegen beavatkozást a háziúr egyenesen ellenséges lépésnek deklarálta és adandó alkalommal kiadós retorzióval is élt. A kávé, vendéglős és szállodai *speciális* helyzeténél fogva sokszorosan érzi a lehetetlenné vált házberek súlyát, mivel egyrészt helyhez kötik a helyiség speciális körülményei, az évek során eszközölt horribilis invesztíciók, az odaszoktatott vevőkör, másrészt a leromlott viszonyoknak megfelelően úgy rezsijét, mint az anyagok mennyiségét és minőségét állandóan emelni kényyszerül. Javasolja, hogy a szolidaritás jelképeként július 18-án az új képviselőház összehívásának napján az összes fővárosi kereskedők, és iparosok egy-egy órára demonstratív huzzák le a rodőnyveiket, hogy ezzel is kimutassák, miszerint itt a tizenkettedik óra utolsó perce.

Ezután Révész Imre a hangszerkészítő ipart. Kontró János a fodrászpartestület, Czauper Lajos a cipészpartestület, Sorger Lajos dr. a magyar papírkereskedők, Pogány Jenő a mézárpartestület, Siló István a nőifodrászpartestület, Prém József a szűzestestület, Schubert Andor a műszaki kereskedők és végül: Salamon Ede az illatszerezkek képviselőiében szólaltak fel és többé-kevésbé élehangú beszédekben követelték a bolt- s műhelyberek melletti leszállítását.

A nagygyűlés elfogadottan nyilvánította a határozati javaslatot és elhatározta, hogy ezt írsába foglalják és küldöttés útján juttatják el a kereskedelemügyi és népjóléti miniszterekhez, valamint a főpolgármesterhez, a polgármesterhez és az alpolgármesterhez.

A helyzet komolyságát megérve, kollégáink nagy számban jelentek meg a nagygyűlésen és nagy örömmel látták, hogy elnökünk szavai milyen általános tetszést és zajos óvációt aratott.

Már megint a borraivaló

Az elmúlt napokban ismét foglalkoztatta a napisajtót a borraivaló kérdése abból az alkalmából, hogy Bud kereskedelmi miniszter leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához és véleményét kérte ki a szállodák és penziók borraivaló rendszerének eltörlése tárgyában.

A kereskedelmi és iparkamara válaszában nagyon helyesen megállapította, hogy az idegenforgalom mai állása nem teszi szükségessé, hogy ezt a közönség tudatában begyökereződött jogszokást erőszakos intézkedéssel megváltoztassák és a kérdésnek ilyen irányú eldöntése helyett a *fakultatív* lerovási mód mellett tört lándzsát. Ugyanis a gyakorlat azt mutatja, hogy egyes külföldi országokban, ahol a szállodák és penziókban a borraivaló a számla összegének 10—15%-kal való megtoldásával akarják megváltatni, ezen eljárás a vendég kétszeres megadóztatását vonja maga után, mert dacára minden igéretnek, hangzatos feliratoknak, a vendég távozását erkölcsileg lehetetlenné teszik a kivonult személyzeti garda borraivaló váró keze. Ez okból tehát célravezetőbb és igazságosabb a fakultatív rendszer, mely esetben a vendég tetszésére van bízva, hogyan kívánja a borraivalót a kiszolgálást végző személyzet között kiosztani, személyesen vagy az illető helyiség szolgáltatási szabályzatai szerint.

A böles véleményezést nagy tetszéssel és elismeréssel fogadták az érdekelt szakmák, mert ezzel ismét tanuljelt adta a Kamara, hogy nem a frázisok, hanem a való élet adottságai szerint alkotja véleményét.

Az Egyetértés vándordíj verseny

Vendéglős és kávé kartsársaink nagy érdeklődése kísérte a mult heten megtartott, az Egyetértés Sport Club rendezésében lefolytatott *tanonciskolák közti versenyt*.

Katona István kartsársunk, az Egyetértés Sport Club társelnökétől származott az a mélyenjáró elgondolás, hogy vándordíjat tűz ki a kávé és vendéglős tanonciskolák növendékei között megtartandó atlétikai versenyre, mely viadalok hivatva legyenek a pincérifjúságot a sport testet-lelket nevelő hatásának alávetni.

Az egész nap zárt helyiségekben dolgozó tanoncok üzleti munkaidejük lejártával egy kis szórakozást, mulatságot keresnek maguknak és ezt a multban füstös, piszkos kávé-mérésekben való billárdozásban és egyéb egészségükre abszolút mértékben káros cselekményekben találtak meg.

A nemes elgondolás szerint a sport művelésén már kora ifjúságában kell szoktatni a pincértársadalmat, akkor, amikor testük a friss levegőt, az erősítő testmozgást a legnagyobb mértékben kívánja meg, lelkük pedig legfogékonyabb minden szenvedély felkapására, melylyel karrierjüket, egészségüket tehetik bünös könnyelműséggel tönkre.

Aki a sportot fiatal korában megszokta, azt annak *vágya* egész életén keresztül végigkíséri és régi megállapítás az, hogy azok a pincérek, akik sporttal foglalkoznak, mindenkor a legjobb, legfegyelmeltebb munkásaink közt tartoznak.

A versenyen, melyen Katona István kartsársunk által felajánlott értékes serlegért csapatok össze és iskolák növendékei, ipartestületi képviselőiben *Mészáros Győző* elnök és *Katona István* előjárósági tag jelentek meg, a vendéglős ipartestület képviselőiben *Farkas Pál*, az Egyetértés Sport Club elnöke, *Kritsfalussy István* dr., a vendéglős szakiskola igazgatója, továbbá *Hofmeister* ezredes, a leventeoktatás vezetője, *Miletics Gyula*, az atlétikai szakosztály vezetője és még számos kávé és vendéglős kolléga vett részt.

A verseny a következő szakmákból állott: *2500 m. mezei csapatverseny* 5-ös csapatok részére. I. Vendéglős B, II. Vendéglős A, III. Vendéglős C csapat, IV. Kávésok.

100 m. síkfutás: I. Vendéglős A. II. Vendéglős B. III. Kávésok.
Súlydobás: I. Vendéglős A, II. Vendéglős B, III. Kávésok.

Magasugrás: I. Vendéglős A. II. Vendéglős B. III. Kávésok.

400 m. síkfutás: I. Vendéglős A. II. Vendéglős B. III. Kávésok.

5×100 m. staféta: I. Vendéglős B. II. Vendéglős A. III. Kávésok.

2000 m. 5-ös csapatverseny: I. Vendéglős B. II. Vendéglős A. III. Kávésok.

A fenti leírás szerint a Katona István-vándordíj ezévi győztese és védője a Vendéglősök A. csapata 99 ponttal, II. Vendéglősök B. csapata 78 ponttal, III. Kávésok csapata 23 ponttal.

Az eredmény nem nagyon kedvező ez évben a kávéstanonciskola szempontjából. Tekintetbe kell azonban azt is venni, hogy amíg a vendéglős tanonciskola egész évben rendszeres torna- és sportgyakorlati órákkal lehetőséget nyújtott a növendékek előképzésére, addig a kávé tanonciskolában egész évben egyetlenegy tornaóra sem tartatott. A versenyen megjelent vezetőségi urak között ezen kérdések fellett élénk eszmecsere folytatódott, melynek eredményét a közeljövőben megindítandó akciókban fogja látni mindkét iskola tanoncselege.

Máris történtek lépések olyirányban, hogy a nyári iskolai szünetben egyszer hetenként a tanonciskola öszenövendékei tanári felügyelet mellett kivonuljanak a sporttelepre, ahol szakértői utasítások után sportolhatnak. A tanári felügyeletet *Marion* igazg. úr volt szíves elvállalni, akinek közreműködésétől és irányításától annál is inkább sokat várunk, mivel a multban is ő volt a torna- és sportoktató és kevés idő alatt bámulatos eredményeket ért el a fiúk sportnevelés terén.

Ezzel a kérdéssel foglalkozni kell, mert nemcsak maguknak a munkásoknak érdekük a testedzés fokozott kiépítése, hanem egyenesen nemzeti érdek, hogy a fiataljaink testileg, lelkileg felkészülten készüljön elő a nagy harcra, az integer Magyarország visszaszerzésére.

Cavesieder Balázs az első pesti kávé

A kávé a távoli Keletről a törökök közvetítésével került Európába. Konstantinápolyba, II. Szulejman udvarába 1534-ben került a kávé s csakhamar nagyon kedvelt, sőt nélkülözhetetlen itala lett a törököknek. Így csakhamar megismerkedtek vele először a török fennhatóság alatt álló balkáni népek, majd pedig mikor Magyarország harmadrésze is török hódoltság terület lett a magyarok is rövidesen megismerkedtek a „fekete levesel”, hiszen a törökök minden valamire való városi pazárjában feles számmal voltak a kávéházak.

Európa többi részében jóval később terjedt el a kávé. Először a velenceiek hozták nagyobb mennyiségűt 1624-ben s 1645 körül Délolaszországban már általánosan elterjedt. Franciaországban először Párisban ittak kávé 1669-ben Lionne miniszternél, aki azt IV. Mohammed szultán követétől, Szulejmán agától kapta ajándékba. Két évre rá, 1671-ben Marseilleben s a következő évben Párisban nyílt meg az első kávéház. Bécsben 1683-ban, Nürnbergben és Regensburgban 1686-ban, Hamburgban 1687-ben. Pesten azonban csak 1714-ben találunk először kávéossal. Miért oly későn, holott a magyarok sokkal hamarabb ismerkedtek meg a kávéval, mint a többiek. Mert hogy hamarabb ismerkedtek meg vele, arra irodalmi adataink vannak. Az első irodalmi nyom még a 16. századból való *Oláh Geci* nótjának két sora:

„Majd sok török test lesz eves,
Nem kell neki kávé leves.”

Motkó István zilahi prédikátor vallási vitáirában, a *Bányászcsákányban* már 1668-ban már jó magyarosan *fekete levesnek* nevezi s már abban az értelemben használja a „hátra van még a fekete leves” szóló ígét, amely értelemben Thököly 1685-iki lefogatas után e szállóige oly híressé lett. „Várj főt, mert bizony hátra még a fekete leves!” *Czeplédy István* az 1670-ben Kolozsvárott megjelent *Dágon ledűlésében* írja: „Ali passa leülteti s mingyárt az ü szokások szerint való vendégséget indít és egy fincsal cavét s azután serbet hozat.”

Ha még meggondoljuk, hogy a hódoltsági területen és a végvidékeken az állandó érintkezés révén a magyarok és törökök kölcsönösen átvették egymás szokásait (így a törökök nálunk tanulták meg alaposan a borivást), átvették egymás nótáit és zenéjét, sőt konyháját is, felesleges tovább bizonyítani, hogy a magyarok sokkal előbb ismerkedtek meg a kávéval, mint a többi nyugateurópai nép. Hogy aztán mégis ott kezdődött előbb a kávésipar, mint nálunk, annak egyszerű magyarázata, hogy akkor, mikor nyugaton az első kávéházak megnyíltak Pest-Budán még a török ulti.

A felszabadulás 1686 után a két város romokban hevert. A régi lakosságból alig maradt egy kis töredék s a bécsi kormány idegen

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-uca 14. Tel.: Aut. 219-41.

Racionális üzemevezetés

Kávéházi adminisztrációban jártas főkönyvelő mellettközelítőként esti órákra, szerény díjazás mellett köznevelésre vállalkozik.

Cim: Forgács László. VII. Rákóczi út 70.

Ha gyomorsav rendtelensége van, vérszegénység, nincs étvágya, vagy rossz az emésztése, az orvosok által elismert gyógyhatású

Bikszádi vizet igyék

5—10 üveg víz elfogyasztása után már javulás mutatkozik. Borral, szörppel használva is biztos az eredmény. Házhoz szállítja a

Bikszádi Gyógyforrás főlerakata
VII. Alsóerdősor uca 10. — Tel.: T 450-75.

**Kérjen mindenütt
Zimmermann
fokajit!**

Bpesti iroda és lerakat: V. Dorottya u. 12. Telefon: 826-98

Korányi & Fröhlich

NAPELLENZŐ és REDÖNYGYÁR

PONYVASZERKEZETEI
A LEGJOBBAK
LEGSZEBBEK!

BUDAPEST

AJÁNDÉKSÁG!

„ELEKTRA” SZABVILLAGOS
HAJTÓMŰVET ALKALMAZZA
NAPELLENZŐJÉNÉL AKKOR

AZ 1/2 PERC ALATT,
GOMBNYOMÁSRA
FEL- VAGY LESZALAD.
MÉG MÁTESSÉKTÖLÜNK
ÁRAJÁNLATOT ÉS FIZETÉSI
FELTÉTELEKET KÉRNI.

KISFALUDY · UCCA 5
TELEFON · JÓZSEF 323 - 76

DUNA KEKSZGYÁR FAGYLALTOSTYA KÜLÖNLEGESSÉGEI A LEGJOBBAK

TELEFON: JÓZSEF 315-11.

Művészi kivitelű csillárok	falikarok, állólámpák és világítási rt.	BUDAPEST, VII., ERZSÉBET KRT 41	Villanykörték szükségleténél kérjen saját érdekében ajánlatot.
-----------------------------------	---	---------------------------------	--

telepessékké népesítette be a két testvérvárost s bizony jó néhány esztendőbe tellett, míg a romhalmaz helyén a két új város felépült, nem is szólva a sok csapásról, járványról s a kuruc háborúról, melyek mind hátráltatták a gyors fejlődést. Így aztán érthető, hogy az első pesti kávéssal csak 1714-ben találkozunk, majdnem három évtizeddel a visszafoglalás után. Ez az évszám azonban nem jelenti azt, hogy ebben az évben nyitotta meg kávéházát, csak azt, hogy ebben az évben már házat vesz, tehát feltételezhetjük, hogy foglalkozását már jóval előbb kezdte, és csak úgy magyarázhatjuk meg, hogy a házat vásárló rácz Balázst Cavesieder-nek nevezik a pesti német polgárok, no meg ahhoz, hogy valaki abban a nyomorúságos világban 100 forintokat tényleg föltre kávéméréséből házvételre, szintén kellett jó pár esztendőseke szorgalmas munkája. Hogy tulajdonképpen mikor kezdte Balázs a kávéfőzést, nem tudjuk, e kérdésben csak feltevésekre és következtetésekre vagyunk utalva.

Mint fennebb említettük az új Pest lakossága legnagyobb részt idegen telepesekből alakult s ezek is elsősorban mesterekből. Ezt bizonyítják a hódoltság utáni ucca elnevezések is: Kovács-utca, Költőgyártó-utca, Lakatos-utca, Timár-utca, Kéményseprő-utca, Mészáros-utca, Molnár-utca, Pék-utca, Sarkantyús-utca, Pintér-utca, melyek jórészt már 1695-ben meg voltak. Ezek az idegen telepések természetesen nem ismerték a kávé, de csakhamar megismerkedhettek vele szomszédjaik, ott éltek közöttük a Ráczok-utcajában azok a rácz kereskedők, kik már a visszafoglalás előtt is ott éltek s a hódoltság megszűnése után is minden valószínűség szerint nem akarták nélkülözni a már annyira megszokott kávéfőzést. Kézenfekvő tehát, hogy Balázs, aki maga is rácz, talán már a hódoltság alatt is ott főzte a kávé nemzeti segebelijének a ráczok fertályában s főzte tovább a török világ megszűnése után is az akkor Ráczok-utcajának nevezett mai Szerb-utcaiban s csak mikor már a többi új polgár is megbarátkozott ezen számukra új, egzotikus itallal s egy kissé megcsudta magát, akkor vette meg 1714 február 19-én a Magyar-utca és Vízikapu-utca sarkán álló 241. számú házat. (ma Molnár-utca és Szarka-utca sarka). Ide helyezte át aztán kávéfőzését, ahová a pesti polgárok is hamarabb s könnyebben tévedtek be egy kis „Coffee” ivásra a Lipót-utcai serházbeli serezek után.

Ebből a szerény palántából fejlődött ki Pest kávésipara, eleinte lassan, később rohamosabban, olyannyira, hogy néhány évtized múlva már a pesti Kemnitzer volt a külföldi utazók által is elismerten legszebb kávéház Európában.

Cavesieder Balázs, mint a pesti kávéoskó őse, megérdemli, hogy a rávonatkozó kevéssírásos emléket itt leközzöljük magyar fordításban, ahogyan Pest városa régi levéltárában a belvárosi telektelevek közt és a belvárosi telekkönyvben található.

A teleklevel: „Balázs a Kávéfőző (Blasius Cavesieder) egy katolikus rácz egy a Vízikapu utcában fekvő a 240. és 242. számok közt fekvő és 241. számmal jelölt ház hasznélvezetét és tulajdonjogát, mely ház olyan hosszú és széles, miként az a városi telekkönyvben be van vezetve s mely után évenként Szent György nap-

kor 34 kr. telekadó jár. És mivel ezen ház azelőtt Marcovicz Péteré volt, s ő volt bevezetve a városi telekkönyvbe mint tulajdonos, jelenleg azonban az eladási szerződés értelmében 100 forintokért átengedte a felül megnevezett Kávéfőző Balásznak, ez kellőképpen bevezetett a városi telekkönyvbe. Elvezetve tehát ezután tisztességgel és haszonnal, miként azt megváltotta s telekjogilag jár stb. Pest 1714 február 19-én.”

A telekkönyvi bejegyzés: „241. szám. Sarkháztelek a Magyar- és Vízikapu utcában 8 öl széles és 8 öl 3 lépés hosszú. (Első tulajdonos:) Bogdán az ács (Atsch Pogtan). (Második tulajdonos:) Peter Marco. Megveszi Balázs a Kávéfőző. Lásd Telekkönyv 173. lap. Telekadója 34 kr.” Később a telek méretei változtak, de változott a tulajdonos is, mert később megvette a házat Roth János Péter, valószínűleg Kávéfőző Balázs halála után.

Dr. Pelz Béla.

Kramár Imre

műasztalos Budapest, VI., Csengery ucca 63a. Tel. Aut. 171-74. Alapítástört.: 1919. — Épület, butor, portál, üzlet, iroda és áruházak szakszerű berendezése. Hozott tervek és rajzok szerint készítve.

BUDAPESTI KRÉTA VEGYÉSZETI GYÁR ÉS KERESKEDELMI RÉSZV. TÁRS.

IX., Közraktár ucca 12. Tel.: A. 863-51. Kiváló minőségű kávéházi tábla kréta és dákkréta gyártmányai kaphatók a Budapesti Kávéoskó Aruforgalmi Rt.-nél Budapest, VIII., József krt. 58. Tel.: J. 392-77.

Vállal kávéházi berendezések készítését, átalakítását. Parkettkészítést és javítást.

Gulyás János

épület- és butorasztalos VII., Thököly út 46. Telefon: 376-95

Értesítem az igen tisztelt kávéoskó és vendéglős urakat, hogy vállalom a kávéházi és vendéglői fehéreneműek tisztítását.

HOLZMANN HENRIK

magy. királyi udvari szállító gőzmosógégyára BUDAPEST, VIII. KISSTÁCIÓ UCCA 5.

HÜTTL TIVADAR

PORCELLÁNGYÁROS

Budapest, V., Doróffy ucca 14. sz. Telefon: 820-18. Nagy választék porcellán kávéházi és éttermi edényekben.

Zsifkov Jánosné

házi tarhonya, leves- és étkezés tézstaipar „Norma” panírozóliszt. Gyárt: Csötésztaát, spagettit és fidelint. Budapest, IX., Remete ucca 24. T.: J 340-42

Állandóan tiszta

asztala, pohárszéke és mosogatópadja, ha Eternittel borítja. Az Eternit-lemez kemény akár a kő, érzéketlen a nedvességgel szemben, védi a bútorát és olcsó. Kapható világoszürke, sötétszürke és piros színekben.

Kerjen díjtalan prospektust.

Eternit Művek

Budapest, VI., Andrassy út 33.

„*Frank*”-kávét végy

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást
és a magyar ipart segített!

Herczeg

Husáru ESTERHÁZY csemegé

badaecsonyi borok.

Központi lerakat: VII., Rottenbiller u. 58. Telefon: József 435-24.

Füstöltárú különlegességek.

YESTOR ételízestítő hűskivonat. Minden ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vásárosarn. épület. T.: A. 204-56. Telep: VIII., Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302-74.

Alapítva: 1876.

BREITNER BERNÁT

jég szekrények és hűtőszülékek gyára

Gyár és iroda:

Budapest, VI., Király ucca 36. szám.

Telefon: 122-01.

Kizárólag elsőrendű gyártmányok

Általunk ajánlható előnyös beszerzési források:

LAMMEL FERENC egészségügyi berendező
Budapest VIII. József u. 17.
A Budapesti Kávások Ipartársulatának állandó szállítója.
Vízvezeték, fűtés és bádógmunka
Alkalmi vételként eladó. 1 darab Junkers-Ruh használt fehér zománc tűzhely 12 fűzőhellyel 4 sütős és 1 db. nagygázút

KORONA TEJ R.-T.
kiváló minőségű habtejszine
BUDAPEST, IX, DRÉGELY U. 15
Telefon: J. 351—54, J. 390—04

MANDL
sajt-, vaj-, tojásnagykereskedő
Budapest, VII, Király uca 15.
Telefon: J 428—69, J 438—97.
Megbízható árú, legelősebb napi

Ha küldőncre van szüksége
KÖZPONTI BOYOT HIVJON.
Telefon: József 408—72 és József 322—20.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:
VIII, THÉK ENDRE UCCA 38. Sz.
Szállít: kávéházaknak elsősorú uradalmi tejet, kitűnő vaját, habtejszint és tejtermékeket.
Telefon: J 302—69, 348—62.

HIVATALOS RÉSZ

Nők, gyermekek és fiatalok foglalkoztatásának korlátozása

Julius 1-én lép életbe a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrnak 150.443—1930 és 155.102—1930 sz. rendeletei, amelyek az iparban foglalkoztatott gyermekek, fiatalok és nők védelméről szóló rendelkezéseket tartalmazzák.

Mindkét rendelet lapunk I. é. 3-ik (február 1.) és 4-ik (február 15.) számában ismertettük, mindazonáltal szükségesnek látjuk, azok legfontosabb rendelkezéseit itt ismertetni.

Az idézett rendelet, illetve az 1928. évi V. teikk 12. §-a értelmében *este tíz órától reggel öt óráig gyermeket, fiatalokat foglalkoztatni tilos.*

A foglalkoztatott *gyermeknek**) *fiataloknak***) és *nőknek* legalább egymásra következő *tizenegy órai meg nem szakított éjjeli pihenőidőt* kell engedni, mely éjjeli pihenőidőbe az este tíz órától reggel ötig terjedő időnek bele kell esnie. Ha tehát azt akarjuk, hogy ezek az alkalmazottak reggel öt órakor munkába álljanak, legkésőbb előző este 6 órakor kell őket felmenteni a szolgálat alól, ha pedig valaki este 10-ig dolgozott, a következő napon reggel kilenc óra előtt nem állíthatók be.

A kávé és vendéglősiparra a rendelet kivételi intézkedést tartalmaz a rendelet 34. §-a, amennyiben *megengedi, hogy a vendégek kiszolgálására és a felirónói teendők végzésére alkalmazott huszonegy éven felüli nők, valamint az ezekkel kapcsolatos konyhákban alkalmazott tizennyolc évesnél idősebb nők esti tíz és reggeli öt óra között is foglalkoztathatók.*

Ezeknek a nőknek munkaidője a munkaközi szüneteket nem számítva *egy-egy napon tíz óránál és egy-egy héten hatvan óránál több nem lehet.*

A munkaadók kötelesek — büntetés terhe alatt — munkaidőrendet készíteni és azt üzemiüknek meghatározott helyén, melyhez minden alkalmazott könnyen hozzáférhet olvasható állapotban kifüggeszteni.

A munkaidőrendben fel kell tüntetni a munkaadó munkahelyén foglalkoztatott gyermekek, fiatalok és nők munkaidőjét és pedig pontos időmeghatározását a munkaidő kezdetét és végét, a napi munkaszakaszokon belül adott (munkaközi) szüneteket és a hetenként adott szüneteket. *Ezt a munkaidőrendet legkésőbb július 30-ig el kell készíteni és azt a munkaadó aláírásával ellátva kifüggeszteni.*

A munkaadó köteles — büntetés terhe alatt — az általa foglalkoztatott gyermekekről, fiatalokról és nőkről jegyzéket vezetni.

Külön rendelet szabályozza a nőknek kávéházakban való alkalmazását.
Általános elv az, hogy vendégek kiszolgálására és felirónói teendők végzésére *huszonegyedik (24) életévüket még be nem töltött nőket alkalmazni tilos.*

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a tizenyolecadik életévüket betöltött, de huszonegyedik életévüket még be nem töltött nőkre, akik a rendelet életbelépésekor alkalmazva vannak, illetőleg ez időpontot megelőzően hat hónapon belül alkalmazva voltak. Ezeket úgy mostani, mint állásváltás esetén új munkahelyükön továbbra is szabad alkalmazni.

Mint hogy a rendelet igen szigorú büntető rendelkezéseket tartalmaznak, nyomtatékosan figyelmeztetjük kartársainkat, hogy annak rendelkezéseit pontosan tartsák be.

* Gyermekek kifejezés alatt 14 évet be nem töltött személyt jelent.

**) Fiatalok kifejezés 14—18 éves koru személyt jelent.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Junius 20-ig fizetendő az általányozott kávéházak vigalmi adója.

Junius 26-án előljárásági ülés az Ipartestület tanácstermében d. u. 5 órakor.

Julius 5-ig megfizetendő az 1931. évi második negyedévi házbér harmadik részlete.

Julius 6-ig fizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Julius 10-ig fizetendő a Budapesti Kávások Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének járó általányösszeg.

Julius 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A munkanélküliek segélyezésére szolgáló gyűjtés folytatandó és annak eredménye hetenként beküldendő.

A Magyar Kávások Évkönyve megjelent és lapunk szerkesztőségében megrendelhető.

Előljárásági ülés. A Budapesti Kávások Ipartestületének előljárásági ülése június 26-án (pénteken) délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében ülést tart.

Szesztillatom a váiasztások alkalmából. A folyó hó végén megkezdődő országgyűlési képviselőválasztások alkalmából ügyelmeztetjük az összes fővárosi és vidéki kartársakat, hogy a választási plakátokon közhírré tett szeszital kiszolgáltatási tilalmat a legpontosabban tartsák be.

Sirközelet. Tauber Salamonnak, ipartestületünk sok éven át volt érdemdús előljárásági tagjának családja sirkövet állított. A sirkő ünnepélyes felavatása f. é. június 25-én, esütörtökön délután fog végbemenni a rákoskeresztúri izr. köztemetőben. — Felkérjük kartársainkat, hogy e kegyeletes ünnepségen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Tájékoztatásul közöljük, hogy Tauber Salamon sírja a 39. parcella 6. sorában 7 sz. a. fekszik.

A kávéházi és vendéglői eigányzenéhez nem kell engedély. Az Országos Vendéglős Egyesület vezető-egének panaszára a belügyminiszter most kiadott körrendelet szerint a kávéházakban és vendéglőkben szokásos eigányzenekarok zenei előadása nem igényel külön rendőrhatalósági engedélyt.

Glück Frigyes emlékezete. A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete, a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Szakirányú iskolájának felügyelőbizottsága, a Magyar Szakácsok Köre, valamint a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak Nemzetközi Genfi Szövetségének magyarországi főintézősége tiszteletbeli elnökek, illetve pátronusának, Glück Frigyesnek emlékére 1931. évi június hó 15-én (hétfőn) délután 4 órakor, az ipartestület dísztermében (IX., Lónyay uca 22. I. emelet) gyászülést tart. Emlékbeszédet tartanak: 1. Gundel Károly; Glück Frigyes. 2. Dr. Kritsfallusy István; Glück Frigyes, a magyar vendéglős szakképzés megalapítója. 3. Löhrert Mátyás; Glück Frigyes, mint gasztronómus. 4. Csik József; Glück Frigyes, az alkalmazottak atyai barátja.

Töröljék el a vizumkényszert. A nyári idők beálltával a nyugati államok globetrotterjei útjuk eredtek és az egész világot elárasztják. Sajnos, Magyarország idegenforgalma nagyon mérsékelte, mert nálunk még mindig vizumkényszer áll fenn a legtöbb országgal szemben, annak ellenére, hogy már számos érdekelttség részéről több ízben kérelmezték a vizum eltörlését.

Most a vizumkényszer megszüntetése érdekében újból felterjesztéssel fordult a külügyminiszterhez a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Menczer és Prégler rí.

üvegcsiszoló, üveghajlító és tükörgyár tükörök készítése és javítása.

Budapest, VII, Kazinczy utca 9
Telefon: 426-40

Ajánlom az elsőrendű „Kontra” fémtisztítót. „Sirén” légyapapírt.

Kajári István vegyipari üzeme, Budapest, IX. kerület, Lónyay uca 54. szám. Telefonhívó: 876—29.

Iparművészeti és mechanikai festőüzem

cégtulajdonosok: Volka és Welser
Budapest, VII, Dohány uca 100. Telefon. Vállaljuk: Fa-, vas-, kerámia, nyári vendéglői bútorok festését és mázolását. — Kávéházak speciális gépekkel való megfestését, olaj- vagy vízfesték eljárással. Bőr-, textil-, se-lyem-, üveg- és papírrakú nitrocellulose fényezését.

Juhász István

szobafestő és mázó
Budapest, VII. ker., Szövetség uca 31. sz. Péstszentlőrinc, Wlassits Gyula uca Kávéházak előtérnek, stb. művészeti festését a legújanyosabb árak mellett vállalom.
Telefon: 424—95.

Kávéházi edények, evőeszközök csiszolása, nikkelezése, ezüstözése szakszerű kivitelben.

GLORIA ÜZEM

VII., Wesselényi u. 51. Tel.: 330—31.

A felterjesztés rámutat arra, hogy sem közrendészeti, sem munkapiacvédelmi szempontok nem indokolják ma már, hogy vízummentességi szerződésünk mindössze 5 állammal áll fenn, ugyanakkor amikor idegenforgalmunk legfőbb közbelső állomására, Ausztriába 20 államból lehet vízum nélkül eljutni. A kamarai felterjesztés szerint ez az egyik oka, hogy a Bécsbe érkező külföldiek, különösen a tengerentúli turistáknak csak kisebb hányada utazik tovább Magyarországra. A viszonyosság elvéhez való ragaszkodás a vizumkötettség eltörlése terén erőteljes hátráltatója a továbbhaladásnak, de indokolatlan is, mert a legnagyobb idegenforgalmú országok Olaszország és Svájc sem ragaszkodnak a viszonyossághoz. A kamarai előterjesztés rámutat arra is, hogy állampénzügyi szempontból sokkal kevesebbet tesz ki a vizumdíjból való bevétel, mint amennyi adó szaporulatra az állam számíthatna a szabad utasforgalm esetén. A kamara felterjesztése arra kérte a külügyminisztert, hogy az egész vonalon törölje el a vizumkötetettséget, ha pedig erre nem volna hajlandó, mindenesetre azokkal az országokkal szemben szüntesse meg a vizumkényszert, amelyekkel szemben Ausztria már megeselekedte.

Vendéglősmester. A vendéglősök ipartestülete elhatározta, hogy mesterlevelet ad azoknak a vendéglősöknek, akik résztint 1923 november elseje óta folytatják a vendéglői ipart, résztint azoknak, akik bár később kerültek a szakmához, leteszik a mestertizsgát.

A Társadalombiztosítóról szóló törvény revízióját kívánják az összes érdekképviseletek és ebben az ügyben közös memorandummal fordultak a népjóléti kormányhoz. A felirat megállapítja, hogy rendkívül sok panaszra ad okot a társadalombiztosításról szóló törvénynek az a rendelkezése, amely szerint a havi bejelentések késedelme rendkívül súlyos következményeket von maga után a munkaadókra. Ezek a következmények nem is egyformák és tisztán véletlenen múlik, hogy késedelmes bejelentésből kifolyólag néhány száz vagy több ezer pengőre rugó megterhelést ró ki a Társadalombiztosító, aszerint, hogy abban a hónapban, amelyre a bejelentés vonatkozik, több vagy kevesebb munkás betegedett meg, mert ezeknek összes gyógyítási költsége, valamint tápénze a mulasztásos munkaadót terheli. A munkáltatók nem tudják megérteni, hogy véletlen körülményektől függ valamely mulasztás következménye, de rendkívül nagy elkeseredést vált ki, hogy az

Little For England a vezető pezsgő márka.
Vezérképviselőt iroda:
IV., Szép uca 3
Aut. 855—42.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

SABOL

a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Csempeburkolatok, fehér és színes. Padlóburkolatok, ala mettlachi márványozsok, keramit, asbest, stb.

Közelmultban végzett munkák:
 Philadelfia kávéház, Simpon kávéház, Parisietto, Aréna kávéház, Alpeli falu.

Ilyen esetekben a Társadalombiztosító igen nagy összegekre kötelezi a munkaadót. Még kirívóbbá válik a dolog, amikor a munkaadó véletlen mulasztásáról van szó, amellyel szemben az intézet eddig arra a teljesen érthetetlen álláspontra helyezkedett, hogy a fentebb vázolt súlyos következmények véletlen mulasztás esetén is beállanak, mert a törvény véletlen mulasztásáról nem rendelkezik. Vítán felül áll, hogy ez a hiány hézagossá teszi a törvényt. Hivatkoznak arra, hogy a legtöbb egy munkásbiztosítási bírósági legfelsőbb ítélet is igazolta ennek az álláspontnak helyességét, amidőn túrta a megterhelést, azzal az indokolással, hogy a havi bejelentés véletlen mulasztás folytán adatott be késedelmesen. A felirat szerint a törvény sürgős revíziójára van szükség, amely végetvet a mai tarthatatlan állapotnak, mert akármilyen szigorú rendszabályokkal szoktatja a munkaadókat a bejelentések pontos beadásához, nem háríthatja rájuk a táppénz és gyógyítási költségeket, amelyeket különben az OTI-nak kellene megfizetnie, amely pedig bejelentések késedelmes beadása révén semmiképpen sem károsodik.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Munkakönyvek kötelező be- és kijelentéséről. Az 1884. évi tc. 103. és 106. §-ai intézkednek az alkalmazottak munkakönyveinek kötelező be- és kijelentéséről. A munkabábelés alkalmazásával köteles a főnök a munkakönyvet az alkalmazottól átvenni és az alkalmazott alkalmazását a munkakönyv bemutatásával legkésőbb két hét alatt az ipartestületnél bejelenteni. A munkából kilépéskor a főnök a kilépést az iparhatóságnak bejelenti s a munkakönyvet a kilépő alkalmazottnak átadja. Felhívjuk t. tagjaink figyelmét mind saját, valamint az alkalmazottak érdekében, hogy a kötelező be- és kijelentéseknek mindenkor tegyenek eleget, mert aki a törvény rendelkezésének nem tesz eleget, kihágást követ el s pénzbüntetéssel sújtható.

Zwack likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös csemegebort készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kímérve 1.80 P és 7 del. zárt palackban szintén 1.80 P.

A kerületi előljáróságok iparügyi működése. Budapest székesfőváros statisztikai hivatala február hó folyamáról közli a kerületi előljáróságok iparügyi működésének számadatait. Ezek szerint a főváros előljáróságaihoz iparügyi beadvány érkezett 2874. Az év elejétől befutott iparügyi beadványok száma 5314. Iparigazolványt kérelmeztek 741 esetben; iparengedélyért folyamodtak 122-en; gyáripari iparjogok kiváltásáért 9-en jelentkeztek s telepengedélyt 8-an kértek. Zárva

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors uca 1. sz.
 Telefonszám: Automata 503-35.
 Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
 Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.

KÁVÉHÁZI

tapéták nagy választékban munka legjobb kivitelben
 Telefon: 215-50
 Budapest, VI, Lázár u. 16. (Operánál)

Naponta friss kávéházi sütemények.
 Rendelést azonnal házhoz szállítom

HADI ÁRPÁD

Villanyerőre berendezett sütőde
 Budapest, VII, Dob-u. 86. Telefon: 371-24.

SCHEY LIPÓT

nádszékfonó intézete Budapest, VI, Hunyadi tér 12. szám. Tel.: Aut. 154-38. Alapítatott 1893. Készít: nádszékfonást, székfényezést, székkjavításokat.

NAPONTA friss húsáruk, sonka, szalámi, párizsi, oldalas, fej és mágnás sajtok.
 Prima marha-, sertés- és borjúhúsok

KEIL JÁNOS

mészáros és hentes.

Budapest, II, Fő uca 18. — Kávéházak állandó szállítója. — Telefon: Aut. 564-24.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmenthali, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Suppan Champignon-Kulturák, Budatétény

Állandóan friss francia champignon gombatermelő: napi áron. Gombakonzervek: Oszibarack kultúra. — Este 10 óráig beérkező rendelések másnap d. e. 10 óráig házhoz szállítanak. — Telefon: BUDA-TÉTÉNY Irodai BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 21. II. 4. Telefon: Automata 845-10.

Legfinomabb debreceni páros kolbász, pörzsölt, paprikás és füstölt szalonnák kaphatók.

Bikfalvy László
 debreceni hentesáruk kivitelű üzlete, Budapest, VIII, Gólya u. 33. (Saját ház).

Kávéházi, szerelési s berendezési munkálatok

KLEIN S.

légszusz és vízvezeték berendezési vállalata. Simpon, Japán, Vestend, Kristály, Centrál, Központi-kávéházak berendezéseit készítette. Budapest, VI, Hegedűs Sándor uca 25. sz. Telefon: 126-45.

JÉG szállítást vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég
 •Budapest, VII., Hajtsár út 153. •

Telefon: Zugló 63-23

Fuchs László

Tolcsva, Tokaj-Hegyaljai bortermelő mintapincészete Budapest, V., Széchenyi uca 1. sz. Telefonszámok: Aut. 266-43 és Aut. 180-25. A legnemesebb „TOKAJI” palackborok!

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF

tojásnagykereskedő.
 Bpest, I, Márvány u. 44. Telhívó: Aut. 536-78.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-00

Jamjei elsőrangúak!

Kajsxinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávékok Áruforgalmi Rt.
 Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

VENTILÁTOROK, IZZÓLÁMPÁK ÉS EGYEB VILLAMOS ANYAGOK LEGOLCSÓBBAN

Gottlieb Andor

DOHÁNY UCCA 57. — TEL.: J. 408-23.

„Ahol talál Biztos halál”

SHELL

ROVARIRTÓ

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészövetkezete budapesti mintaraktára. Budapest, VIII., Rákóczi út 9. (Bejárat az Eszterházy uccából.) Telefon: J. 302-12.

Hacker és Társa

chinnözüst- és alpakkaárúk

Budapest, VII., Sip-u. 6.

Telefon: József 354-55.

Kerti ernyők

32 P-től Weisz Dávid esernyőgyárban, Budapest, V., Bályvány uca 18. Tel.: Aut. 137-57. Áthúzást és javítást is vállalok.

Marek és Bodolai

elektro- és mechanikai automatagépeket építő vállalat Budapest, VIII., Népszínház uca 19. Külföldi képviselők: Berlinben, Bécsben, stb. Építése: Szencziócs Mixer különlegességeknek.

Gyümölcs- és zöldségüzem

központi iroda és raktárak: Mérleg uca 10. Naponta elsőrendű friss gyümölcsök, vaj, tojás, tejtermékek. Vágott, tisztított baromfi. Tel.: 571-42. Rendeléseket autóinkon azonnal szállítjuk.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők
 VII, Király u. 40. Telefon: 291-34.
 Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegáruk fentiek köleszónzése. Költségvetés díjtalan.

Csusztyig Sándor

csillárgyár VIII., Rökk Szilárd uca 14.

Telefon: J. 358-97.

Mindennemű kávéházi csillárok modern kivitelben. Rádió. Állólámpák. Falikarok.

Töldizzán Lajos

tekeasztal-behúzó — Billárd-Überzieher
Budapest, VII., Király ucca 55.

meghosszabbítási iránti kérelem befutott február hó folyamán 197. megkötött tanoncszerződésről szóló jelentés érkezett 141 és 98 esetben bontottak fel tanoncszerződéseket. Az előjáráságoknál kiadtak munkakönyvet 568 esetben, munkaigazolványt 117 egyénnek és házalókönyvet kapott 4 egyén.

Érdekes terv a hajdusoboszlói hőforrás hasznosítására. Többször írtunk a hajdusoboszlói földgáz és hőforrás hasznosítására irányuló törekvésekről. Ez ügyben legutóbb egy *ankétet* tartottak, amelyen az az érdekes terv merült fel, hogy a hőforrás hasznosításával *nagyszabású kertészeti kultúrát* kellene ott létesíteni. A Hollandiában virágzó üvegházi kertészet magyaránú meghonosítása lebeg a tervezők előtt és az a megfontolás, hogy ily módon *jelentékeny behozatal válnék feleslegessé* különböző korai terményekben. Miután az értékesítés szempontjából a *budapesti piacnak* lenne a legnagyobb jelentősége, most puhatolózások indultak meg a fővárosi piacon a terv gyakorlati megvalósításának *finanszírozására* nézve.

Vállal kávéházi fagyalalthűtő és gépjávitásokat. Új fagyalalthűtők állandó raktára.

Csizmár János kádármester

Budapest, Vörösmarty ucca 12B.

Vásárlásnál

hivatkozzunk a
Kávésok Lapjára

RENOVA

Fal-tapéta és plafontisztító vállalat, vegyi úton órák alatt *olesón* meglepően újjávarázsolja helyiségeit. — Piszkot, felfordulást nem okoz. Hívásra bemutatás ingyen. — Sas ucca 29. — Telefon: 191—88.

Özv. Berkovits Károlyné

papíráruháza

Budapest, VII., Sip ucca 4. Tel.: J 425-31.
Hektograph sokszorosító, papírszalvéta, tálpapír, étlap, block, fogvájó, billárdgolyó, dákok, dominó, sakk

törv. védett fémkertes újságmappa és az összes kávéházi kellékek elismerten legolesőbb beszerzési forrása.

Anger Antal

kádármester

BUDAPEST, VII. KLAUZÁL TER 5.
Telefon: József 361-06.

Minden e szakmába vágó munkát: úgymint fagyaltapparátokat és mindennemű cukrászedényeket, valamint hordókat, kádakat, standerokat stb. javítok és készítek kis és nagymennyiségben úgy helyben mint vidéken.

**Budapesti
Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ.**

VII., Rottenbiller ucca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Közte Budapest”

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak való-
diágára. — Övökodjunk az utazásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17.

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapítótott 1824.

A legkiválóbb Szent István
sörkülönlegesség

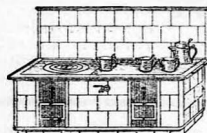
Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Jégszekrények,

bor- és sörkimerőkészülékek, pohárállványok minden méretben kaphatók. Kávéházi asztalok és székek nagy raktára. Raktáram tulszűfolsága miatt rendkívül olesó árban árusítok. Kedvező fizetési feltételek! Javítások olesón és pontosan eszközöltetnek. — Kérjen árajánlatot!

Klement András jégszekrények, bor- és sör-
kimerőkészülékek üzeme Budapest, VII.,
Király u. 27 (az udvarban). Tel.: J 401-10.

**Böröcsök
Mihály**

BUDAPEST, VIII., MARIA UCCA 46.
TELEFON: J. 388-44.

Kávéházi, vendéglői takaréktűzhelyek ké-
szítését és karbantartását vállalja.

**Érzékeny
fájós
lábakra**

készíték orvosok által elismert új találmányú
gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem,
börkeményedések ellen, garancia mellett a leg-
újabb fazonban és színben 30 pengőtől. NYÁRY
gyógycipész, Szondy ucca 25. Gyógycipők egyedüli
készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismer-
tetőt.

Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen
lábátvilágítás.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV., Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39

Szállodal, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

Somogyi és Bujtás

reklám és cégtáblafestő műterme
KOHÁRY U. 12/c. (Balaton u. oldal)
Készít: üveg, fa, bádóg, vászontáblákat
és plakáttervezéseket.
Művészi transzparensek (világítótáblák).
Telefon: 209-28.

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 66-86. 68-27

**G. H. Mumm Ayala & Comp, Menkoff
Cognac, Sandy Moc-Donald, Old Pan
Whisky külföldi cégek képviselője:**

ZALA KÁROLY, VI. Andrásy út 47. félemelet.
Telefon: 289-52

Littke pezsgógyár és Palugyay J. főképviselete.